

1 utorak, 24.08.2010.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi su ušli u sudnicu]

4 ... Početak u 09.15h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju otvara zasjedanje.

7 Izvolite sjesti.

8 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima
9 u sudnici i oko nje. Ovo je predmet IT-08-91-T, *Tužilac protiv Miće Stanišića i*
10 *Stojana Župljanina.*

11 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala tajniku.

12 Dobro jutro svima. Molim da se predstave strane.

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Za Tužilaštvo:
14 Tom Hannis, Joanna Korner, Belinda Pidwell i Crispian Smith.

15 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Slobodan
16 Zečević, Slobodan Cvijetić, Eugene O'Sullivan, gospođa Tatjana Savić - zastupamo
17 gospodina Stanišića. Hvala.

18 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Dragan Krgović i
19 Igor Pantelić zastupaju gospodina Župljanina.

20 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala.

21 Današnje kašnjenje od 15 minuta dogodilo se zbog obrade niza
22 administrativnih pitanja koje bismo trebali razriješiti prije nego što pozovemo
23 svjedoka radi dodatnog ispitivanja.

24 Kao prvo, imamo dva hitna podneska koje je dostavilo Tužilaštvo i
25 željeli bismo znati da li na Obrana može reći sada - ili ako ne sada, kasnije -
26
27
28
29
30

1 ima li namjeru da odgovori na te podneske. Ukoliko to žele, mi ćemo tada tražiti
2 da taj odgovor dođe do kraja ovog tjedna jer se oba poneska tiču svjedoka koji
3 bi trebali davati iskaz sljedeći tjedan.

4 Sljedeće pitanje: ja pretpostavljam da su zastupnici razmotrili ono
5 pitanje koje smo jučer pokrenuli - da su tokom dana i večer razmotrili ono
6 pitanje od jučer... naime, hoće li biti spremni da odgovore na pitanja vezana za
7 podnesak koji je bio zakazan za petak.

8 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, koliko ja znam, mi ćemo
9 dostaviti danas dva podneska po nalogu Pretresnog vijeća... tj. odgovore... na
10 podnesak Tužilaštva, za što smo i dobili nalog od Pretresnog vijeća od prošlog
11 tjedna. Njih ćemo danas dostaviti.

12 Ako govorite pak o podnescima koje smo dobili jučer, imamo namjeru da
13 odgovorimo na njih i to ćemo učiniti u vremenu koje nam je Pretresno vijeće
14 odredilo za odgovor.

15 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala.

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] A što se tiče iznošenja argumentacije,
17 časni Sude, bojim se da Vijeće /prevod engleskog transkripta: "Odbrana"/ nije
18 spremno da danas iznosi svoju argumentaciju jer nismo završili našu istragu i
19 ispitivanje. Mi smo očekivali da će se sve to događati u petak i imali smo neka
20 druga pitanja kojima smo se morali baviti, kao što su predstojeći svjedoci.

21 To nam je bilo hitnije tako da nismo mogli...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala na tome, gospodine Zečeviću.

2 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, ja se imam namjeru pozabaviti
3 sa cijelim nizom pitanja... Ne vidite me, oprostite. Ali, bavit ću se sa nizom
4 pitanja.

5 Međutim, potrebna je hitna odluka u vezi sa podneskom od 3. augusta, na
6 koji je Obrana već odgovorila - mislim da jeste. Radilo se o našem zahtjevu da
7 se jedan video-snimak koji se odnosi na ubojstva na Vlašiću doda materijalu.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nismo zaboravili to. Nadamo se da ćemo
9 to vrlo brzo, možda kao prvo, razriješiti.

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Nadam se da će to biti i brže nego brzo
11 jer možda ćemo morati promijeniti redoslijed svjedoka s obzirom na stvari koje
12 su se dogodile i onda bi onaj svjedok koji bi trebao početi u ponedjeljak mogao
13 već početi u petak.

14 [Pretresno veće i sudski savetnik većaju]

15 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospođo Korner, da li se tu radi o
16 svjedoku 023?

17 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da.

18 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] On je zakazan za ponedjeljak.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da, u ovome trenutku on je zakazan za
20 ponedjeljak. Mi imamo jednog svjedoka zakazanog za petak, plus argumentaciju u
21 vezi sa ekshumacijama. Vi ste izdali poziv za tog svjedoka i javljeno nam je da
22 ima nekih problema sa vizama u vezi s njegovim dovođenjem, a čini se ni da mu
23 nije uručen taj poziv da dođe kao svjedok ovamo.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Pretresno veće i sudski savetnik većaju]
2 [Sudije većaju]
3 SUDIJA HALL: [simultani prevod] U redu. Naša će odluka biti donesena
4 sutra.
5 GĐA KORNER: [simultani prevod] Hvala časnom Sudu.
6 [Sudije većaju]
7 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospođu Korner, dakle, ono što nam Vi
8 zapravo kažete /?je/ da za petak nećemo imati svjedoka.
9 GĐA KORNER: [simultani prevod] Onog zakazanog ne, ali onog koji bi
10 trebao početi u ponedjeljak... - on će doći danas.
11 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Dakle, njega ćete prebaciti za
12 ranije?
13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mi se i dalje nadamo da možda ovaj
14 svjedok koji je zakazan za petak može doći, ali onda ćemo... ako ne - ovog
15 prebaciti za naprijed. Međutim ovaj drugi, koliko sam shvatila, dolazi danas, i
16 s obzirom da bi sve drugo trebalo biti isto - a on je 92ter svjedok - ako on sve
17 presluša, onda ćemo moći u petak početi s njime.
18 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Imate li svjedoka koji će onda
19 popuniti tu prazninu u ponedjeljak.
20 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da. Prebacit ćemo ljude. Nadam se da će
21 sve biti u redu.
22 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] A četvrtak? Što će biti u četvrtak?
23
24
25
26
27
28
29
30

1 GĐA KORNER: [simultani prevod] Svjedok koji će početi sutra... Objasniti
2 ćemo zašto ne možemo pozvati sljedećeg svjedoka danas nakon što gospodin Hannis
3 završi dodatno ispitivanje. Imamo problema zbog onog pitanja koje ste jučer
4 pokrenuli, a to je pitanje procjene unakrsnog ispitivanja. Provjerila sam, i to
5 smo pitanje tri ili četiri puta pokrenuli - gospodin Hannis također par puta -
6 ali to možemo napraviti nakon završetka rada s ovim svjedokom.

7 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Samo da mi date naznaku, da li to
8 znači da nemate svjedoka za četvrtak? Jer svedok za srijedu... zasjedanje u
9 srijedu će biti dovoljno za tog svjedoka, zar ne?

10 GĐA KORNER: [simultani prevod] Pa, dali ste gospodinu Olmstedu pola
11 sata, a procjena za unakrsno ispitivanje za sada za tog svjedoka je ukupno
12 četiri sata, što znači da bismo onda radili u četvrtak s njime.

13 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Hvala.

14 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ako je neophodno... Ja mislim da Obrana
15 nije očekivala da se ovi izvještaji o ekshumacijama priprema već danas, a ne u
16 petak, i treba im prilika da se pripreme, pa ako ne budemo radili cijeli dan u
17 četvrtak, možda bi oni to mogli tada napraviti. Do tada bi Obrana imala dovoljno
18 vremena za pripreme.

19 SUDIJA HALL: [simultani prevod] U redu. Hvala.

20 Molim da se sada uvede gospodin Davidović.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svedok je pristupio svedočenju]

2 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine Davidović. Prije
3 nego što gospodin Hannis počne svoje dodatno ispitivanje, želim da Vas podsjetim
4 da ste i dalje pod zakletvom.

5 Izvolite, gospodine Hannis.

6 G. HANNIS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

7 SVEDOK: MILORAD DAVIDOVIĆ [nastavak]

8 Dodatno ispituje g. Hannis:

9 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Dobro jutro, gospodine Davidović.

11 Juče, gospodin Cvijetić je na stranici 13555 postavio pitanje o
12 ubistvima porodica Sarajlić, Semelić /u engleskom transkriptu: "Sejmanović"/ i
13 Ladžić /u engleskom transkriptu: "Malagić"/ u... Sejmanović... i pitao dali ste
14 bili u mogućnosti da povežete gospodina Stanišića na bilo koji način sa tim
15 ubistvima.

16 Ne znam da li je to bilo pitanje prevoda, ali Vaš odgovor je bio malo
17 zbunjujući. U transkriptu je zabilježeno da ste Vi rekli: "Nisam bio u
18 mogućnosti da povežem gospodina Stanišića sa tim ubistvima na bilo koji način
19 jer kada je riječ o ovom ubistvu i drugim ubistvima u Bijeljini, to se odigralo
20 prije nego što je Mićo Stanišić došao na čelo tog ministarstva."

21 Mi imamo iskaze u ovom predmetu i dokaze - i mislim da to nije
22 osporavano - da je Mićo Stanišić postao ministar u Ministarstvu unutrašnjih
23 poslova Republike Srpske 31. marta 1992. godine ili približno u to vrijeme i bio
24 jedini ministar Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske 1992. godine,
25 a sasvim jasno da ta ubistva o kojima govorimo su se odigrala negdje oko 24. ili

26

27

28

29

30

1 25. septembra 1992. godine u vezi sa ove tri konkretne porodice.

2 GĐA PREVODILAC: Ispravka prevodica: riječ je o porodicama Sarajlić,
3 Sejmanović i Malagić.

4 G. HANNIS: [simultani prevod] Možete li nam pomoći oko toga? Možete li
5 nam to malo pojasniti?

6 Da li ste Vi mislili na ubistva do kojih je došlo ranije u 1992. godine
7 ili u 1991. godini, jer to bi bio period prije nego što je gospodin Stanišić
8 postao ministar?

9 O: Ja, kad sam govorio o ubistvima koja su dešavala u Bijeljini pre
10 dolaska Miće Stanišića na čelo Ministarstva, mislio sam na period pred... koji
11 se dešavao dolaskom ovaj... Srpske demokratske ovaj... stranke na vlast. Naime,
12 dolaskom, u to vreme, za načelnika Stanice javne bezbjednosti Ješur...Ješurić
13 Predraga, u Bijeljini su se - i okolini - dešavala ozbiljna ubistva, odvođeni
14 ljudi, njihov nestanak, itd.

15 I to se nastavilo čitavim periodom u toku 1991... negdje... znači, druga
16 polovina 1991., 1992. godinu, početkom rata pogotovo - kada je došao tamo Arkan
17 - i na kraju to ubistvo koje se dogodilo u septembru kada su ubijeni porodica...
18 porodica ovaj... Srdonić... Kako se preziva? Srđ... Mislim da u čitavom tom
19 ciklusu dešavanja sam govorio u kontekstu i zato nisam ni mogao dovesti Miću
20 Stanišića u taj kontekst, s obzirom da sam govorio od čitavog početka rata. I
21 sva ta ubistva kad su se dešavala - rekao sam - organizovano, planski u cilju
22 zastrašivanja muslimanskog stanovništva i njihovog protjerivanja sa prostora ili
23 bježanja sa prostora Republike Srpske.

24 P: U redu. Shvatam.

25 Sada govorim konkretno o tim ubistvima do kojih je došlo 24. ili 25.
26 septembra 1992. godine. To su porodice Sejmanović, Sarajlić i Malagić. Vi se
27 slažete da je gospodin Stanišić bio ministar u Ministarstvu unutrašnjih poslova
28 u to vrijeme?

29
30

1 O: Da. Gospodin Stanišić je bio ministar u tom periodu i takođe - ponovo
2 naglašavam - da jedinica kojom je komandovao Duško Malović u to vrijeme... tada
3 se govorilo da je ta njegova grupa, odnosno ta jedinica izvršila pomenuta
4 ubistva, pogotovo te porodice Sarajlić, koje su izveli iz kuće i odveli ih na
5 obalu Drine i tamo likvidirali. On je tada bio ministar unutrašnjih poslova, a
6 zna se da je bio neposredan rukovodilac Dušku Maloviću.

7 P: A ta ubistva su došla u javnu raspravu u to vrijeme. Mirko Blagojević
8 je izdao saopštenje za štampu ili je Srpska radikalna stranka izdala saopštenje
9 za štampu nekoliko dana nakon tih ubistava i u tom saopštenju je rečeno da je ta
10 ubistva počinio Duško Malović i njegova jedinica.

11 Da li ste znali za to?

12 O: Da. Ja sam takođe od građana i lica koja su bila sa mnom u vezi - čak
13 i od moje porodice, od moje supruge - čuo da je ta porodica odvedena i da je
14 likvidirana baš kad se to dogodilo, jer sam ja tad bio u Crnoj Gori. I kasnije,
15 javnim progovaranjima, a pogotovo sredstva informisanja, je bilo opšte poznato
16 da se to dogodilo i da je to navodno učinila grupa Duška Malovića.

17 P: Da li biste se složili sa mnom da bi svakako skrenuli pažnju Mići
18 Stanišiću na to s obzirom da je to bilo opšte poznato u medijima u Bijeljini,
19 gdje se i nalazilo sjedište MUP-a?

20 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Zar time ne tražite zaključivanje,
21 gospodine Hannis?

22 Gospodine Cvijetić, koji je Vaš prigovor? Pretpostavljam da je to Vaš
23 prigovor.

24 Gospodine Hannis, da li je to problem s Vašim pitanjem? Je l' Vi tražite
25 zaključak koji bi donio svjedok?

26

27

28

29

30

1 G. HANNIS: [simultani prevod] Časni Sude, ali ja mislim da ga to ne bi
2 trebalo spriječiti da odgovori na to. Zavisi samo koliku ćete težinu pridati tom
3 iskazu. Naprimjer u slučaju da imamo nekoga ko je vozio pod dejstvom alkohola,
4 ja mogu da pitam svoju suprugu kakvo je njeno mišljenje o tome da li joj se čini
5 da je to osoba bila pod uticajem alkohola, jer to je nešto što može i osoba na
6 osnovu svog iskustva i saznanja reći.

7 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kada je riječ o toj analogiji, ja mislim
8 da se to ne može upotrijebiti jer ovdje tražite vrlo specifičan zaključak.

9 G. HANNIS: [simultani prevod] Ali riječ je o osobi koja je radila u tom
10 području, koja je znala za to, i to su pitanja na koja mora biti skrenuta pažnja
11 policije. Riječ je lokalnoj porodici koja je u to vrijeme bila opšte poznata u
12 tom gradu. Znalo se što se desilo. Ljudi su čitali novine, razgovarali
13 međusobno, slušali radio.

14 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Pa, mi imamo dokaze o tome da je to bilo
15 objavljeno u javnosti. Takođe imamo dokaze da je jedan od optuženih bio u to
16 vreme ministar i to je vjerovatno razuman zaključak koji Vi možete u
17 odgovarajuće vrijeme tražiti od Vijeća da donese, ali mislim da je to daleko od
18 onoga što možete da uradite prilikom ispitivanja ovog svjedoka.

19 G. HANNIS: [simultani prevod] Shvatio sam što hoćete da kažete, časni
20 Sude. Ja ću to onda ostaviti za kasniju argumentaciju.

21 P: U vezi sa tim događajem, jučer smo Vam pokazali izjavu Miće
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Stanišića koja je data Tužilaštvu i vidjeli se nekoliko dokumenata tokom
2 pripremnog razgovora koji su došli od lokalnog tužioca Čukalića /u engleskom
3 transkriptu: "Lije Šukalića"/. Da li znate ko je to - Ilija Čukalić /kako je
4 prevedeno/?

5 O: Da. Alija, ne Ilija. Alija Čukuliš /fon./. Znam tog tužioca lično
6 poznajem i znam da je bio tužilac...

7 G. CVIJETIĆ: Časni Sude...

8 SVEDOK: ... prije rata u Tuzli i sada u Bijeljini.

9 G. CVIJETIĆ: Juče smo oko toga raspravljali i u unakrsnom ispitivanju ja
10 ni jedan od tih dokumenata nisam otvarao nit sam se bavi sa tim dokumentima, a
11 ta dokumenta čak ni tužilac u svom direktnom ispitivanju nije otvarao.

12 G. HANNIS: [simultani prevod] Jesam. Ja sam pokazao svjedoku dokaz
13 P1543, a to jeste taj paket dokumenata.

14 Ali jedini razlog zašto sam ja postavio to pitanje /?je to da/ kada sam
15 ja pokazao taj dokaz svjedok juče u sistemu elektronske sudnice, bio je naveden
16 kao dokaz 1543. Ja sam pretpostavio da je taj dokument već uveden u spis, a sada
17 sam obaviješten da je to, izgleda, obilježeno samo u svrhu identifikacije. Pošto
18 je ovaj svjedok svjedočio o dijelu tog dokumenta; on poznaje tužioca; taj
19 dokument izgleda kao normalni dokument, u uobičajenom formatu - a prva stranica
20 je naslovno pismo od tužioca, u kojem se kaže da se ti dokumenti šalju u Hag na
21 razmatranje - mislim da se više ne dovodi u pitanje autentičnost tog dokumenta i
22 ja se tražim da se uvede kao dokaz, a da se ukine status dokumenta obilježenog u
23 svrhu identifikacije.

24 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kakav je odgovor Odbrane?

25

26

27

28

29

30

1 Čini mi se, gospodine Cvijetić, da je u interesu - u potpunosti -
2 zapisnika da se ukine MFI status ovog dokumenta.

3 Da li Vi imate reakciju na to?

4 G. CVIJETIĆ: Naravno, časni Sude. Ne kroz ovog svjedoka, jel /?jer/ ovo
5 su dokumenti iz - ako se ne varam - 2004. godine. Pitanje je gde je svedok u tom
6 trenutku bio i da li je znao da se ovo vodi, i da li zna za sadržinu svih ovih
7 dokumenata, i da li je učestvovao na bilo koji način u svemu ovome što je rađeno
8 tek 2004. godine.

9 Jel /sic/ tu imate... časni Sude, imate komplet od čak 200 strane...
10 strana različitih dokumenata. I sad, pod jednim brojem da uvedemo jednu zbirku
11 dokumenata od 200 strana. A ne znam sad - mogu da prebrojim - kol'ko je to
12 dokumenata. To nije jedan dokumenat. To je jedna čitava istraga.

13 G. HANNIS: [simultani prevod] Upravo u tome i jeste poenta i zato smo to
14 i sastavili kao jedan dokaz jer ima smisla samo ako je to potpun paket.

15 [Sudije većaju]

16 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da. Ukinut ćemo MFI status i ovaj
17 dokument će sada biti obilježen kao dokaz.

18 G. HANNIS: Hvala, časni Sude.

19 P: Gospodine Davidović, na stranici 13562, juče gospodin Cvijetić Vas je
20 pitao za odredbu u zakonu Republike Srpske koja govori o tome da se dozvoli
21 funkcionerima iz druge republike da preduzimaju akcije unutar RS-a.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U odgovoru na konkretno pitanje koje se na to odnosilo Vi ste rekli da
2 kada ste došli u Republiku Srpsku, niste došli u skladu sa tom odredbom, već na
3 zahtjev organa Republike Srpske i pomenuli ste kako je gospodin Karadžić u svom
4 razgovor sa premijerom Panićem tražio pomoć.

5 Pretpostavljam da u tom odgovoru govorite o Vašem drugom odlasku u
6 Republiku Srpsku sa ljudima iz Vaše jedinice, kada ste došli verovatno početkom
7 juna 1992. godine. Ali situacija je bila drugačija tokom Vašeg prvog odlaska u
8 Republiku Srpsku sa Vašim ljudima, kada ste došli početkom aprila - jer tokom
9 tog prvog odlaska su Vam Kertes i Gračanin rekli da treba da uzmete odmor i da
10 odete tamo dobrovoljno.

11 Tokom tog prvog odlaska Vi niste nosili oznake saveznog SUP-a, je li
12 tako?

13 O: Da. Pa, ja sam to pojasnio juče - i prvu... i prvi, i drugi odlazak.
14 Tačno sam, decidno, rekao kako sam otišao i prvi, i drugi put. I govorio sam o
15 nadležnosti saveznog sekretarijata u odnosu na republički, i šta je to
16 subordinacija i kad mi možemo zajednički nastupiti. Mislím da sam to pojasnio
17 juče kad sam govorio.

18 P: U redu. Hvala. Sljedeća tema se odnosi na dokaz P591, koji Vam je
19 pokazan, a u transkriptu to je stranica 13564.

20 Taj je dokaz izvještaj generala Tolimira o raznim paravojnim grupama
21 koje su djelovale na teritoriji Bosne, odnosno Republike Srpske. I konkretno
22 pitanje kojim ću se ja baviti je sljedeće: "Složít ćete se sa mnom da je
23 Ministarstvo unutrašnjih poslove Republike Srpske - da bi se bavilo tim brojim
24
25
26
27
28
29
30

1 paravojnim formacijama, trebalo podršku svih struktura i zajednica u Republici
2 Srpskoj. Jesam li u pravu?"

3 Vaš odgovor je bio: "Da."

4 Pored podrške tih struktura, da li biste se složili da je takođe bilo
5 nužno da postoji politička volja da se uradi nešto u vezi sa tim paravojnim
6 grupama?

7 O: Da, slažem se. Bez te političke volje - ona je odlučujuća u svemu
8 tome - ne može ni biti uspjeha niti taj uspjeh može da dâ taj rezultat. Mislim
9 da je to i pokazalo šta je bio razlog da poslije tih... takvih akcija koje smo
10 imali 1992. godine sve se to anulira i nastavi se po starom. Ja mislim da nije
11 politička volja da se ide na rešavanje tih problema. I ako se sećate, kad sam
12 govorio o susretu između generala Mladića i predsjednika Karadžića u Lukavici,
13 tada sam rekao da je Karadžić naglasio jedno posebno pitanje - da se ne smije
14 desiti da Srbin krene na Srbina, odnosno da se puca Srbin na Srbina jer bi to
15 izazvalo strašne probleme. I mislim da se čitav tok rata odvijao tako što se i
16 kad se dogode nezakonite radnje, i kad se dogode krivična djela, i kad se
17 dov...dogode ubistva, i kad se lice liše slobode da je sa političkog vrha uvijek
18 bilo tumačenje: pustite ljude; nemoj da Srbin Srbina zatvara, ni hapsi, niti da
19 ga osuđuje. I tako je, mislim, vladalo mišljenje, bar u onim predmetima gdje sam
20 bio upućen.

21 P: Hvala. Na stranici 13562 pomenuli ste - u jučerašnjem transkriptu -
22 da ste tokom planiranja operacije u Zvorniku, koja je izvedena krajem jula,
23 otkrili ste da u Čelopeku ima zatvorenih Muslimana i da su neki ubijeni. Da li

24

25

26

27

28

29

30

1 ste imali priliku da tokom tog planiranja za operaciju "Zvornik" odete u
2 Čelopek?

3 O: Da. Pa, ja sam dva puta pre nego što sam izvršio akciju u Zvorniku
4 vršio operativna izviđanja. I pored saznanja koje sam imao i koje sam dobijao
5 redovno od... o...od struktura koje su tražile da dođem tamo, pa čak i od
6 struktura iz Zvornika, ja sam otišao u Zvornik s namjerom da utvrdim gdje se
7 nalaze te punktovi, koliko ljudi ima, sa kojim i kakvim naoružanjem raspolažu,
8 da li i kako mogu da im se suprotstavim i sa kojim snagama. I kad sam dolazio
9 prvi, pa i drugi put, u Čelopek - odnosno prolazio kroz Čelopek - vidio sam u
10 domu u Čelopeku pripadnike rezervne policije koja obezbeđuje taj dom. A kasnije
11 sam čuo da u tom domu se nalaze privedena lica koja su tu dovedena nasilno i da
12 je čak bilo i ubistava, što je bio i razlog da upoznam načelnika bezbednosti
13 vojne ovaj... službe Vojske Republike Srpske gospodina Tolimira, gdje je on
14 insistirao da se uključi vojska i da preostalih... i da Salapura bude taj koji
15 će učestvovati u akciji i kasnije da se preduzmu mjere u ispitivanju, odnosno
16 poduzmem... podložim krivične prijave u procesuiranju tih predmeta.

17 P: Hvala. Sada želim da Vam pokažem dokument 1D75.

18 Gospodin Cvijetić Vam je taj dokument pokazao juče. Na stranici 13567
19 transkripta on Vas je pitao da li taj dokument tačno odražava kako se razvijala
20 ta akcija i Vi ste rekli vrlo kratko da on odražava situaciju.

21 Ja imam pitanje, ali bih molio prvo da vidimo verziju na engleskom. U
22 posljednjem paragrafu se kaže: "Odred milicije u Ministarstvu unutrašnjih
23 poslova Srpske Republike Bosne i Hercegovine, zajedno sa pripadnicima vojne
24 policije srpskih oružanih snaga, izveli su akciju razoružanja."

25

26

27

28

29

30

1 Nigdje se ne pominjete Vi i Vaša grupa, a Vi ste, ustvari, bitno
2 učestvovali u ovoj akciji, zar ne?

3 O: Pa, znate šta... Mislim... malo ružno moram nešto reći. Kad je
4 odrađena akcija "Žutih osa" u Zvorniku, mnogi koji su tada ovaj... bili na
5 vlasti, a kasnije pogotovo, poslije svih ovih događanja koji su se desili po
6 završetku i ovih procesa koji se dešavaju u Hagu, svi su akciju "žute ose", pa i
7 "Crvene beretke" u Brčkom, pa i braću Božić, i sve ono što smo mi radili u
8 razoružavanju i u Bijeljini, su pokušali da prikažu kao volju i želju i
9 političkih snaga, a i službi i vojne bezbjednosti, a i civilne... odnosno
10 Ministarstva unutrašnjih poslova, da su oni ti koji su organizovali, i
11 planirali, i vodili akciju. Ja sam slušao ovde neposredno na nekim suđenjima,
12 prateći samo - kol'ko sam mogao - sva izveštavanja da se govori o akciji...

13 P: Izvinjavam se. Podigao sam ruku da Vas zaustavim jer sam čuo da
14 prevodilac kaže "može li svjedok ponoviti odgovor?" jer Vas ne razumiju i ne
15 mogu Vas slijediti.

16 Molim Vas, pokušajte ponovo i, molim Vas, što sporije možete.

17 O: Dobro. Ja sam... kad sam govorio o angažovanosti i radu na akciji
18 "Žute ose", rekao sam da je u toj akciji koju smo mi tada odradili... Ja ću...
19 neću da ističem - ružno je - sebe, da kažem, ali objektivno, Ministarstvo
20 unutrašnjih poslova Republike Srpske je na osnovu ovlaštenja koje je dobilo od
21 strane - u to vrije...vrijeme, mislim - politike, a meni direktno od gospodina
22 Stanišić Miće, ja sam tada došao u Zvornik i izvršio tu akciju hapšenja i
23 lišavanja slobode tih lica.

24

25

26

27

28

29

30

1 U toj akciji, koja je bila dosta ozbiljna i dosta teška, učestvovala su
2 i vojne snage, sve s namjerom da se i sami uključe, pošto su tada vojna
3 pravosuđa procesuirale /?procesuirala/ procese ratnih zločina. I oni su htjeli
4 da neposredno rade na tom predmetu; i ja sam to njima i omogućio tako što je od
5 strane, u to vrijeme, načelnika bezbednosti Tolimira traženo da bude
6 pripadnik... pripadnici vojske i meni su dodijeli da bude samo skup o akciji.
7 Čitavo vrijeme je planirao, koordinirao i učestvovao u akciji gospodin Salapura,
8 takođe visoki iz... ovaj... funkcioner službe bezbjednosti Vojske Republike
9 Srpske. I na taj način su i oni učestvovali u toj akciji, ali neposredno pod
10 mojom komandom, znači mojim neposredno operativnim radom, gdje su oni bili meni
11 podčinjeni. I oni su tu izvršili ono što sam ja od njih tražio. A kasnije bilo
12 je mnogih koji su to pripisivali sebi kao uspjeh - neki političari. Oni su
13 govorili kako su oni to tražili, organizovali, itd., ali ja sam rekao koja je,
14 ustvari, tada bila akcija i ko je tačno učestvovao u njoj.

15 P: Pretpostavljam da je to dijelom i razlog zašto Vam postavljam ovo
16 pitanje. Vi ste u Vašoj izjavi u ranijem iskazu rekli da ste Vi, u suštini, bili
17 pokretač te operacije. Vi ste je planirali i Vi ste njome komandovali, a u ovom
18 dokumentu se ne pominjete ni Vi, ni Vaša jedinica. I mislim da ste nam rekli da
19 je to potpisao Goran Mačar i čini se da je to neki dokument koji je trebao da
20 bude saopštenje za štampu, a Vama se tu ne odaje nikakvo priznanje. Možete li
21 nam reći zašto je to tako?

22 O: Ma, nisam ja očekivao da će neko meni dat i dodavat priznanje,
23 pogotovo ne Mačar i grupa koja je radila s njim. Ja sam radio na osnovu
24 ovlaštenja koje sam dobio pre svega od mog ministra i razloga mog dolaska u
25 Republiku Srpsku. Znači, to je ovaj... razoružanje paravojnih formacija -
26 ovlaštenje koja sam dobio od Miće Stanišića i Čede Kljajića. I moram da kažem...

27

28

29

30

1 ponovo to ističem: ja kad sam dobio to ovlaštenje, niko mene nije ni sputavao,
2 ni ograničavao... ograničavao, pre svega, u planiranju, u... u detaljnoj analizi
3 rada, načelnih izvršenja te akcije. Niko mi nije dao nikakve ovaj... ograničenje
4 niti instrukcije radi ovako il' onako. Ja kad sam planirao akciju, moram priznat
5 - evo, tu je i ministar Stanišić - ja njemu čak nisam rekao koji dan ću da uđem
6 u Zvornik i koji dan će biti ovaj... akcija izvedena. On me to nije ni pitao,
7 ali sam ja to odradio apsolutno samostalno, autonomno, bez ikakvih miješanja, i
8 mislim da smo uspjeli da to uradimo sa najvećim efektom iznenađenja za sve one
9 koji su tamo bili. A to što sad pišu pojedinci i pokušavaju da to prikažu da je
10 to u resuru /?resoru/ kriminaliteta te vojs...vojna bezbjednost /sic/, tako da
11 je sve to stvar nekoga ko tako želi da to prikaže. Ja govorim stvarno stanje.

12 P: Hvala.

13 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se, gospodine Hannis. Stranica
14 16, red 19. Mislim da je svjedok rekao: "Mićo Stanišić i Čedo Kljajić su dali
15 zadatak ili podržali tu akciju." To nije zabilježeno u zapisniku pa možda biste
16 mogli da to pojasnite sa svedokom.

17 G. HANNIS: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Davidović, u transkriptu piše... ustvari, označeno je da
19 nešto možda nedostaje i piše "Čedo Kljajić" i onda slijedi: "Moram ponoviti da
20 sam dobio ovlaštenja da me niko ne može ograničavati u planiranju."

21 Da li ste Vi rekli da Vas ni Mićo Stanišić ni Čedo Kljajić nisu
22 ograničavali u operaciji planiranja?

23 O: Da. Oni su bili ti koji su rekli da imam puno ovlaštenje i da nikakve
24 - sa njihove strane - neću imati ograničenja niti bilo kakva njihova - da ne
25 kažem - ovaj... uputstva u smislu "ovo radi, ovo nemoj", itd., nego rekli su:

26

27

28

29

30

1 "Radi ono što smatraš da je najsvrsishodnije da se spriječi takvo ponašanje; i
2 da se legalna vlast dovede u funkciju koju je inače trebala da ima."

3 P: A u tom istom razgovoru, da li su Vam tada rekli da su Karadžić i
4 Krajišnik siti onoga što se dešava sa Žutim osama?

5 O: Pazite. Meni je tada rečeno da imaju dosta primjedbi da je... i
6 Karadžić, i Krajišnik insistirali na tome da se ide na razoružavanje te vojne...
7 te baš paravojne formacije, s obzirom da su bila... bilo puno informacija da oni
8 tamo presreću ljude, otimaju vozila, pljačkaju ovaj... vrše razna krivična
9 djela, da su među mnogim ljudima, ovaj... istaknutim političarima u to vrijeme,
10 privrednicima koji su išli prema Palama imali dosta problema s njima oko toga.

11 I čak su pomenuli Velibora Ostojića, koji je navodno ovaj... bio takođe
12 isteran iz vozila. Vozilo mu je oduzeto. Čak su tada govorili da... da... Moram
13 priznati, ne znam da l' su to govorili Čedo i Mićo Stanišić, al' su mi govorili
14 da su on... da su neke ljude naterivali, kao i Velibora Ostojića, da pasu travu
15 tamo kad ih izbace iz vozila. Kol'ko je to istina - ja to stvarno ne znam, ali
16 sam kasnije čuo tim javnim pogovaranjem da je i tako toga bilo.

17 P: Prevodioci nam poručuju da nisu čuli ime koje ste Vi pomenuli u vezi
18 sa osobom čiji auto je oduzet. Da li je to bio gospodin Ostojić, ministar
19 informacija?

20 O: Da, u to vrijeme se spominjao i Velibor Ostojić kao ministar, a bilo
21 je još lica mimo Velibora Ostojića.

22 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Ponovo dio odgovora svjedoka nije

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zabilježen. Ne znam da li želite da li se vratite na to il' da tražimo
2 verifikaciju - dio u kome on kaže da se ne sjeća da li je Čedo Kljajić ili Mićo
3 Stanišić ili neko drugi njemu rekao za te događaje.

4 G. HANNIS: [simultani prevod]

5 P: Da li je to tačno? Da li je to ono što ste rekli, gospodine
6 Davidović?

7 O: Ne, ne, ne. Ja sam rekao da su oni meni to saopštili, ali samo je
8 ostalo dilema da l' sam od njih čuo da su naterivali neke ljude da pasu travu.
9 To je samo taj dio oko... oko to trave. A da li su il' nisu, ja to stvarno ne
10 znam da l' su mi to oni rekli il' sam kasnije čuo javnim pogovaranjima, ali oni
11 su mi govorili oko ozbiljnih problema u presretanju, zaustavljanju, otimanju
12 vozila, tuči, itd.

13 P: Hvala. Da sada pređemo na sljedeću temu. Želim da Vam pokažem dokaz
14 P1269. to je dokument koji Vam je pokazan. U transkriptu to je stranica 13585.
15 Moj kolega iz Odbrane Vam je postavio pitanje o disciplinskim mjerama poduzetim
16 protiv Dragana Andana.

17 G. HANNIS: [simultani prevod] Molim sljedeću stranicu i u verziji na
18 engleskom, i u verziji na B/H/S-u.

19 P: Datum je 9. septembar 1990. Izvinjavam se, molim treću stranicu.

20 Da li se sjećate da ste ovo vidjeli juče?

21 O: Da, da, da. U zadnjem pasusu, tačka broj 1, gdje piše "Andan Dragan
22 privremeno udaljen sa poslova..." I dalje da čitam, je l', u zadnjem pasusu?

23 PREVODILAC: Gospodin Hannis nije uključio mikrofona.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HANNIS: [simultani prevod] Oprostite.

2 P: Dakle, da pređemo na sljedeću stranicu u verziji na B/H/S-u, a na
3 engleskom ono gdje vidimo točku 3.

4 Jučer Vam je pokazana i stavka 2, o tome da je su disciplinske mjere
5 pokrenute protiv Danila Vukovića. Sad bih htio da pogledate točku 3. Tu se vidi
6 da je Branko Stević imenovan za načelnika SJB Bijeljina, i to u septembru 1992.

7 Da li se sad možete sjetiti ko je onda bio načelnik SJB Bijeljina u
8 septembru 1992.?

9 O: Načelnik stanice javne bezbjednosti u to vrijeme bio je - mislim -
10 Siniša Karan, pa je Siniša Karan prešao na... nešto ranije prešao za
11 načelnika... za načelnika ovaj... Centra, valjda kad je smenjen Dragan. On je
12 valjda suspendovan, pa je onda vođen postupak. Ne znam šta je bilo, ali mislim
13 da je mjesto Dragana postavljen neko drugi. Mislim da je to bio ovaj Karan jer
14 je on bio do...do...do toga komandir ili ovaj... Ali sve to što govorim nisam
15 siguran: da li je tada bio ovaj... - kako se zove - Duško Adnan... Ad... ovaj...
16 postavljen za načelnika... vd načelnika, pa su njega smijenili, pa postavili
17 ovoga Stević Branka, il' je došlo do neke ranije izmjene. Stvarno ne mogu biti
18 siguran jer sam ja otišao prvom polovinom avgusta. I došlo je onih i izmjena u
19 tom periodu, tako da stvarno ne mogu da se setim tih svih detalja. Nisam
20 siguran, ustvari, šta je se dešavalo.

21 P: Hvala Vam. Na strani 13586 gospodin Cvijetić Vas je pitao - to se
22 nalazi na dnu stranice; prelazi na sljedeću - pitao Vas je sljedeće: "Rekli ste
23 nam da su gotovo sve paravojne formacije ušle u Republiku Srpsku tvrdeći da su
24 dobrovoljci, patrioti koji su došli da se bore za srpski narod. Jesam li u
25 pravu?"

26 Vi ste odgovorili: "Da."

27 Nisam siguran kad ste nam to rekli da su sve paravojne formacije ušle na

28

29

30

1 taj način. Da li biste se složili da su mnoge od paravojnih formacija u
2 Republici Srpskoj zapravo bile lokalne, da su nastale tamo, da se nije radilo
3 nužno samo o ljudima koji su došli izvan RS-a?

4 G. CVIJETIĆ: Mislim da je samo pitanje sugestivno i svjedoku je već
5 rečen odgovor.

6 SVEDOK: Ipak mislim da trebam da kažem na ovo pitanje... Ako Vi se
7 slažete, mogu li nastaviti?

8 G. HANNIS: [simultani prevod]

9 P: Ja bih Vam dopustio. Ne znam hoće li suci.

10 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Da, izvolite.

11 SVEDOK: Dolazak paravojnih formacija se javlja i pojavljuje kao oblik
12 koji se dešava u Republici Srpskoj početkom nastanka ratnih događanja. Mislim da
13 paravojne formacije - ja ih tako tretiram - dolaze, pre svega, iz... sa područja
14 Republike Srbije, prvo... u početku, preko Arkana i njegovih ovaj... pristalica,
15 a kasnije dolaze i dobrovoljci sa rasni... sa raznih prostora iz Srbije, iz
16 Niša, iz Vojvodine, itd. I oni odlaze samovoljno ili samoinicijativno u razne
17 dijelove Republike Srpske i tamo se javljaju lokalnoj vlasti, al' su svi manje-
18 više tražili nekim proglasom i nudili mogućnost da smjeste, pruže logistiku i
19 sveg' onog što je potrebno tima paravojnim formacijama koje su došle sa strane.
20 Govorim pre svega o onima koji su došli sa strane.

21 Činjenica da dolaskom tih paravojnih formacija koje su došle sa strane
22 se njima kasnije priključivao broj lokalnih - ja ću biti slobodan da kažem -
23 "kabadahija" , onih koji su bili problematičnog ponašanja, skloni kriminalitetu,
24 itd., jel /sic/ su lako s njima nalazili zajednički jezik i onda se udruživali,
25 učinili to što su... s... što su učinili. I mislim da ona cifra koju je iznjeo -
26 mislim da je - načelnik bezbjednosti Tolimir, gdje se spominje

27

28

29

30

1 jedno između četiri-pet hiljada ovaj... cifra... sasvim realna, čak možda i viša
2 kada se uzme svo stanje u čitavoj Republici BiH... - Republici Srpskoj, mislim,
3 BiH, gdje se tamo ovaj... stvarno okupljalo - da ne kažem - iz koca i iz konopca
4 s... ljudi koji su željni, da ne kažem, i krvi, i rata, i ubijanja, tako da su
5 svi došli tu sa željom da obrade neke svoje lične ambicije. I mislim da
6 najnegativnija kategorija ljudskog roda tu je se slila, je l'...

7 P: Da li se sjećate da ste u izvještaju generala Tolimira iz kraja jula,
8 gdje se govori o nizu paravojnih grupa koju se aktivne u Republici Srpskoj, da
9 je među njima bio cijeli niz lokalnih grupa, od kojih su neki povezani sa SDS-
10 om, recimo spominje se Mauzer, Ljubiša Savić, Srpska dobrovoljačka garda iz
11 Bijeljine, SOS u Banja Luci i još neke druge?

12 O: Da. Vi ste u pravu. Pazite ovaj... Na početku rata, Srpska
13 demokratska stranka je pokušavala da potpuno negira Jugoslavensku narodnu armiju
14 i smatrali su da su to komunjare i komunisti, da oni ne mogu braniti..., da je
15 sad došla nova elita srpskoga naroda. To je ta prosvijećena srpska nacionalna
16 ovaj... svijest. I onda su pokušali da u svakom mjestu oni imaju svoju... svoju
17 ovaj... vojsku. Tako je bilo recimo u Bijeljini, gdje je bio Mauzer; u
18 Ugljeviku, gdje je bio ovaj... - kako se zvao - kasnije radikal... u
19 Ugljiviku...; u... u... u Zvorniku takođe su bile tri-četiri grupe. I one su
20 bile faktički formacije Srpske demokratske stranke i one su radile samo ono što
21 su oni od njih tražili. Znači, ne vojne vlasti, ne policijske vlasti, nego
22 Srpska demokratske stranka i krizni štab te njihove stranke. I to su te
23 paravojne formacije koje su bile lokalnog karaktera i koje su bile iz tih
24 mjesta, je l'. U svakom gradu, u svakom mjestu imalo je... imali su nekog svog
25 lokalnog vođu ovaj... nekog kabadahiju koji je bio - kako kažu - /nerazgovetno/
26 ovaj... po funkciji i taj je odlučivao o svemu, o životima, je l'.

27 G. ZEČEVIĆ: 22:9 piše "sada vojska", a zapravo bi trebalo pisati "niti

28
29
30

1 vojne, niti policijske vlasti".

2 G. HANNIS: [simultani prevod]

3 P: Da li ste čuli? Čini mi se da ima smisla ovo što je rekao gospodin
4 Zečević. Jeste li to htjeli reći? Dakle, "ne vojne", a ne "sada vojne".

5 O: Da, da, da.

6 P: Hvala. Još samo dvije teme.

7 Govorili ste o tome da je gospodin Mićo Stanišić stupio u kontakt s
8 Vama, da ste se sastali s njim krajem 2004. ili početkom 2005. Sjećate li se da
9 ste to rekli?

10 O: Da.

11 P: Da li je jedina tema o kojoj Vas je pitao na tom sastanku bila
12 povezana sa tim lišavanjima života pripadnika tri muslimanske porodice u
13 septembru 1992.?

14 O: Ne. To mi je bilo... mislim da je čak ta tema bila sasvim uzgred
15 pomenuta i da ona uopšte nije bila predmet rasprave između nas dvojice, nego je
16 usput pitao: "Da li te šta ko pitao oko toga?" Ja sam mu rekao: "Da, pitali su
17 me, ali pošto nisam ja dovoljno uključen nisam ovaj... ništa rekao." Ali sam mu
18 tada rekao da sam ja u razgovoru sa Duškom Malovićom, kada sam se vratio iz
19 Pljevalja, o... razgovarao u uredu u Bosanskoj Iliji. Tada mi je Duško rekao da
20 je to odradila njegova jedinica po isključivoj naredbi gospodina Drage Vukovića.

21 Kad se vraćate na ovo pitanje vezano za porodicu Sarajlića i moje malo
22 prije prethodno izlaganje, ja moram da... da dam jedan širi odgovor na... na ovo
23 pitanje oko tog predmeta, ako mi dozvolite, a bit ću kratak.

24 Ja sam prvi put taj predmet vidio ovde kad sam došao u Hag i imao sam
25 priliku da se sa njim detaljno upoznam. To je obiman materijal. Ja sam ga u

26

27

28

29

30

1 cijelosti pročitao, pregledao, svaku izjavu sam pojedinačno pročitao i moram
2 ponovo vratit se na malo prije izlaganje. Kad sam govorio da je Mićo Stanišić
3 bio rukovodilac i da je on neposredno komandovao tom jedinicom, ja sam govorio
4 da je on bio taj koji je tu jedinicu doveo u... na Pale, pa kasnije i u
5 Bijeljину, i da on sa njima rukovodio. Ta jedinica je imala zaštitu... imala
6 funkciju da štiti - ja, pre svega, mislim - objekte i ministra Stanišića, i da
7 odradi neke za...zadatke i poslove vezano za sam kabinet.

8 Kad se tiče porodice Sarajlić i ovaj... veze Miće Stanišića, odnosno
9 ovaj... Duška Malovića, tu moram biti jasan i decidan da se ne stvori dilema oko
10 tog mog izlaganja. Kad sam pročitao materijal, ja sam u cjelini shvatio da su
11 rukovodeće strukture u to vreme upravo lokalne strukture MUP-a htjele, i to su
12 uspjele na početku, da prikriju da se to ubistvo uopće desilo. Šta se ustvari
13 dogodilo? Kol'ko sam ja mogao vidit iz dokumentacije, kada su ujutro pronađeni
14 leševi, kad je neko od građana to prijavio, tada pripadnici rezervnog sastava
15 odlaze na licu mjesta i po naređenju njegovog... njihovog komandira, rezervnog,
16 te leševe vraćaju ponovo u vodu i pokušavaju prikriti tragove ubistava, da bi
17 kasnije prenijeli dežurnom u lokalnoj stanici u Bijeljini da su tu završili i
18 obavještavaju o svemu tome svoga starješinu, da bi posle toga neki ljudi koji su
19 išli na licu mjesta iz službe kao što je... - mislim da je bio Škorić i neki
20 drugi pripadnici iz te...tehnike - da su došli tamo, da su vidjeli da postoje
21 nekakvi tragovi, ali da nisu znali o čemu će radi.

22 U čitavom procesu koji se kasnije događao, Drago Vuković pokušava da to
23 prikaže da je u to vreme održan kolegijum ili stručni savjet na čelu sa Tomom
24 Kovačom s namjerom da se formira nekakav tim za bavljenje istraživanjem,
25 utvrđenjem počinitelaca, međutim niko od prisutnih nikada nije to potvrdio. Ima tu
26 kontradiktornih izjava, i njega, Simića, itd. - sad da to ne elaboriram - ali
27 očito je da je rukovodstvo svim silama - lokalno, a i političko... - ako se
28
29
30

1 sjećate kada je Simiću Drago Vukić rekao: "Što si objavio ono, nesretniče?
2 Mene... od mene Radovan Karadžić traži da se ti uhapsiš."

3 To znači ovaj... zavjet ćutanja mora da postoji, da se to ne publikuje i
4 da se o tom ne govori. I mislim da su svjesno prikrivali činjenicu, kako od
5 rukovodstva koje je u to vrijeme bilo... - da li je to znao Karadžić, ako je
6 informisan samo preko sredstava informisanja, a da su svi pokušavali da izbjegnu
7 da Miću Stanišića o tom informišu...

8 A pošto Mićo nije boravio u Bijeljini, nego povremeno dolazio, ja nisam
9 siguran - a to ponavljam... - malopre sam govorio o kontekstu Miće i Duška
10 Malovića kao jedinice, al' nisam govorio da je na taj način Duško, odnosno Mićo
11 Stanišić mogao bit upoznat za to ubistvo. Nisam mogô da stavim u kontekst bilo
12 kakvu vezu Miće Stanišića, da l' je znao i da je to prikrrio ubistvo. Kasnije,
13 kada se o tome počelo javno govoriti kad je Crveni... Međunarodni Crveni krst
14 počeo da traži ta lica, onda se u sredstvima informisanja počelo javno da se
15 govore i prozivaju ljudi da su... da je došlo do masovnog ubistva, itd. I to je
16 manje-više uvijek bila priča do današnjeg dana zašto to niko nije istražio.
17 Nevjerovatno da do današnjeg dana jednu prostu stvar nisu mogli da riješe. Meni
18 to uopšte nije... nije razumno. Ne znam šta se to čini da se ne... ne... ne...
19 ne okonča to u celosti. Koga ustvari sad usporava da... da ga... da ga okonča?

20 P: Hvala. I na kraju, strana 13590, gospodin Cvijetić Vas pita da li je
21 Mićo Stanišić bio taj koji Vam je dao apsolutne ovlasti da se borite protiv
22 paravojske.

23 Vi ste na to rekli da nije bilo razloga da Vam se ne dâ takve ovlasti
24 Ali Vi još dodajete da Vas Mićo Stanišić ni na koji način nije ometao u tome.

25 Ako Vas nije ometao, da li je ikad od Vas recimo tražio da uhapsite
26 Arkana ili nekog arkanovca za zločine koje se znalo da su počinili u vrijeme dok
27 su bili prisutni u Republici Srpskoj?

28 O: Moram da kažem: ja kad sam upućen u Bosnu po drugi put, pre... u

29
30

1 srpsku, sam isključivim zadatkom ministra i sa jasno definisanom mojom obavezom
2 ovaj... je bilo da se... da je u Republici Srpskoj hapsim sve paravojne
3 formacije bez, znači, ograničenja, bez bilo kakvih ovaj... sputavanja u smislu
4 ko može biti /sic/ ili selektiranja, i ja sam to naređenje mo...mog ministra - u
5 to vrijeme Pavla Bulatovića - koji je nedvosmisleno meni dao puno ovlaštenje i
6 rekao da iza tog ovlaštenja stoji i premijer Vlade, gospodin Pamić, i da ja imam
7 punu podršku organa koji me upućuje, a da ću svakako imati podršku i
8 Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.

9 Kad sam došao u Bijeljину, sa mnom je vođen razgovor od strane Miće
10 Stanišića i Čede Kljajića, i tada su oni meni rekli da bez obzira na... na... na
11 ime, bez obzira na... na... na pol, bez obzira na sve ono što se dešavalo, sve
12 gdje cijenim da su te paravojne formacije ovaj... preuzele vlast, da se čini
13 nekakva nezakonita radnja... radnje, da ih ja mogu uhapsiti prvo, itd.

14 Prvog dana moga dolaska u Bijeljину ja sam zatekao u SUP-u... ja sam
15 zatekao u SUP-u Peju - neki samozvani general koji je bio rukovodilac ovaj... te
16 službe. Zatekao sam Sašu koji se predstavio da je komandir stanice milicije u
17 Bijeljini. I toga dana taj Pejo je u mom prisustvu udario šamarom jednog
18 milicionara, policajca, mog policajca, koga sam ja od ranije poznao - Simić se
19 zove. Udario ga je šamarom. Ne znam zašto, iz kojih razloga. U trenutku kad sam
20 ja ušao u kancelariju ovaj... kod načelnika. Tada je on došao kod mene i počeo
21 da gestikulira, galami ko sam ja, itd. Objektivno, taj Arkanov je nosio na sebi
22 činove ovaj... i oznake uglavnom iste policije koje sam i ja imao, je l', iako
23 sam ja bio zamišljen organ i oznake sam dobio redovno u proceduri koju sam imao
24 kao starešina, a on je to stavio... obukô uniformu, stavio oznake i činove bez

25

26

27

28

29

30

1 ikakvog ovlaštenja i prava. Kad sam ga pitao: "Gdje si ti... ko... ko te je
2 poslao?", on se je brzo okrenuo. Tad sam ja njemu hek... hekler koji mu je u
3 ruci oduzeo, odnosno bacio u zid...

4 PREVODILAC: Molimo svjedoka samo da malo uspori. Hvala.

5 SVEDOK: On je tada...

6 G. HANNIS: [simultani prevod]

7 P: Dakle, da Vas zaustavim. Nisu čuli Vaše pitanje /?odgovor/. Ali o
8 ovom svem govorite u svom iskazu i izjavi, pa ću Vas zaustaviti i postaviti samo
9 nekoliko pitanja.

10 Ti Saša i Pejo, jesu li oni bili arkanovci?

11 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

12 P: Jeste li ih uhapsili?

13 O: Ne. Pobjegli su tog trenutka, izašli iz zgrade i oni su pobjegli
14 iz... iz Bijeljine i više se nikad u Bijeljini nisu vratili - nijedan od
15 pripadnika Arkanovih snaga.

16 P: U redu. Kad je riječ o Arkanu, Vi ste nam u svojoj izjavi rekli -
17 citiram paragraf 125: "Mićo Stanišić se nagodio sa Arkanom da on dođe u Sarajevo
18 i zauzme bilo koji teritorij koji hoće i da on može odnijeti u Srbiju šta god
19 želi."

20 Dakle, istina je da Mićo Stanišić od Vas nikad nije zatražio da uhapsite
21 Arkana jer je on imao dogovor s njim koji mu je omogućavao pljačku. Je li to
22 tačno?

23 O: Pazite. Ovaj... dogovor u smislu da je Mićo Stanišić pozvao u
24
25
26
27
28
29
30

1 Sarajevo i da im dao mogućnost, to sam čuo u... kod Ratka Mladića. Ka...kad sam
2 prvi put bio s njim u razgovoru u Lukavici u garnizonu, tada mi je Ratko rekao
3 da se vrši pljačka, itd., i da je Mićo pozvao u Sarajevo, navodno, pripadnike
4 Arkanove garde sa pravom: "Evo vam Sarajevo. Imate tamo..." - mislim da se
5 govorilo o onom zanatskom centru Bašćaršiji. Ima tamo zlatara. "Sve što...
6 uzmite to je... o... što oslobodite, odnosno ovaj... zauzmete to je vaše." To mi
7 je tad rekao general Ratko Mladić, usputno mi govoreći kako te paravoj... f...
8 f... paravojne formacije ne dolaze slučajno niti spontano, nego da navodno imaju
9 nečiju zaštitu.

10 Međutim u kasnijim postupcima i postupcima koje sam imao u okviru
11 razoružanja paravojnih formacije nikad ja nisam imao od strane Miće Stanišića
12 bilo kakvu ogradu: "Nemoj hapsiti ovog... Arkana." Čak moram priznati - da sam
13 imao priliku da ga uhapsim - ja bih ga sa zadovoljstvom uhapsio. I gledao sam:
14 ako ima ikakve šanse i mogućnost da... da se negdje nađem s njim, ja bih ga
15 bez... bez odgode uhapsio i tako ga brutalno svezao i lišio slobode, i sproveo
16 sud, pa da vidim šta bi onda uradili, al' to mi se nije pružila šansa.

17 Nisam imao tu mogućnost, a nisam imao nikakvih usporavanja niti - moram
18 priznat - od Miće Stanišića, da kaže: "Nemojte postupati. Napravite selekciju
19 prema Arkanovim snagama - ne."

20 P: Hvala.

21 G. HANNIS: [simultani prevod] Nemam više pitanja, časni Sude.

22 Ispituje Sudsko veće:

23 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Gospodine Davidoviću, samo jedno
24 pitanje radi razjašnjenja.

25 Naime, danas ste nam rekli da su paravojne grupe koje su lokalno
26
27
28
29
30

1 formirane bile grupe koje su bile pod kontrole SDS-a i kriznih štabova, ali ne
2 pod kontrolom vojske.

3 Jesam li Vas dobro razumio? Da li ste tako rekli?

4 O: Da, upravo tako.

5 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Na temelju drugog dokaznog materijala
6 koji smo čuli tokom ovog suđenja shvatili smo da su pripadnici, a čak i grupe
7 koje bi se mogle opisati kao lokalne paravojne grupe, povremene bili
8 potčinjavani vojsci.

9 Da li nam možete to potvrditi?

10 O: Moram pojasniti.

11 Povremeno te paravojne formacije... one kad su dolazile, svi su... one
12 dolaze s... s... sa navodno željom i namjerom da se stave pod komandu Vojske
13 Republike Srpske, odnosno Vojske... Vojske Republike S... ovaj... Srpske. Bilo
14 je tu dilema čija je koja vojska na početku: da li je Jugoslovenska narodna
15 armija ta koja će preuzeti funkciju srpske vojske ili će se formirati neka
16 vojska pod isku...isključivu nadležnost i ovaj... ingerenciju SDS-a.

17 Oni su se na početku stavljali u funkciju ovaj... vojske ili nekih
18 jedinica vojske u namjeri i s ciljem da odu na liniju fronta. I to je bilo samo
19 na početku, a onda su kasnije i sami birali da li da idu, pod čiju komandu da se
20 stave - a obično nisu hteli ni pod čiju. A onda su, kad su već ušli duboko u
21 odnose i saznanja koja su imali, slobodno radili to što su htjeli. Pre svega,
22 upadali su u organe državne uprave - mislim, pre svega, na SUP - uzimali su
23 saobraćajne dozvole, uzimali su vozačke dozvole. Uzimali su spiskove lica...
24 lica koja su imale naoružanje, ovaj... sportsko naoružanje. To su naoružanje

25

26

27

28

29

30

1 kupili po kućama. Uzimali su i tražili evidenciju za sva vozila ako nisu
2 vlasnici iz Republike Srpske, odnosno ako nisu vlasnici iz tog lokalnog mjesta,
3 pa su to bili obično predstavnici nekih firmi iz federacije ili ovaj... iz
4 dijela hrvatske federacije, pa su ta vozila onda otuđivali, prisvajali sebi.
5 Pljačkali su, ustvari, to što je bilo... što je bilo, da bi kasnije i planski
6 prišli pljačkanju imovine isključivo Muslimana, njihovom ovaj... oduzimanju
7 imovine, protjerivanju, pa čak i ubijanju.

8 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da li je u Bijeljini bilo koja od
9 paravojnih grupa pokušala da se stavi pod komandu policije? Da li znate o tome
10 nešto?

11 O: Da se neka od grupa stavi pod komandu policije? Je l'... da l' sam to
12 dobro razumeo?

13 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da, tako sam Vam postavio pitanje.

14 O: Nije bilo pokušaja da se stavi pod kontrolu policije, nego su oni...
15 - kao recimo što je Arkan kad je došao u Bijeljinu - on je preuzeo funkciju
16 policije i on je taj koji je određivao šta će policija da radi.

17 Ne da se on stavi u funkciju policije, nego je on preuzeo funkciju
18 policije. Odma' je toga dana postavio svog čovjeka za tamo... šefa, glavnog. To
19 je neki general... samozvani general, Pajo. Sašu, takođe neko vojno lice koje je
20 bilo izašlo iz vojske, postavio je za komandira stanice i on je određivao šta će
21 ko da radi. Nije to policija, redovna, ni... ni pokušala, a nis... a nit' se
22 htjela suprotstaviti. Kad se tiče konkretno Bijeljine, dolaskom paravojne
23 formacije Arkana u Bijeljinu sa kampa koji su imali u blizini rijeke Drine, oni
24 su faktički preuzeli u Bijeljini - ja ću bit slobodan da kažem - da oslobode
25 Bijeljinu. Tako su se tretirali, kao oslobodioci. A oslobodili su je od
26 predmeta, i stvari, i ljudi. Oni su, kad su došli, ovaj... počeli od prvog

27

28

29

30

1 trenutka da pljačkaju, ubijaju Muslimane, uzimaju njihovu imovinu, odvođe i
2 odnose sve stvari koje su vredne u Bijeljini. Moram Vam reći nekoliko samo
3 detalja. Recimo uzeli su vatrogasno vozilo koje su građani platili mislim od
4 samodoprinosu, odvajanjem svog novca, vlastitog, i to su vozilo terali takođe
5 tamo za Erdut. Uzimali su avtobuse Sember... ovaj... "Transervisa" iz Tuzle i
6 uzimali su recimo - upadali u robnu kuću, u prodavnice - sve što je vrijedilo,
7 ovaj... tehnika, koža, galanterija, itd. A onda su u SUP-u uzimali dosijea,
8 operativna dosijea kriminalaca. Čak su ušli u sud, obijali kase u sudu, uzimali
9 spise iz suda. Za sve to vrijeme redovna, aktivna policija, na čijem čelu je
10 tada bio Jušurić Predrag, je ležala u stanici policije, ... u prostorijama. Nije
11 smjela da izađe iz prostorija. Imali su naredbu: "Nemoj da vi izlazite."
12 Zamislite. Naređuje se policiji da sjedi u SUP-u, a za to vrijeme paravojne
13 formacije na čelu s Arkanom rade u Bijeljini što rade - i to je bilo sasvim
14 normalno i ispravno stanje. O tome niko nije htio ni da kaže ni jednu riječ,
15 niti da se tome suprotstavi jel /?jer/ su oni navodno dočekali Arkana kao
16 oslobodioca. E, kasnije su utvrdili da je on bio... da je on nas ustvari
17 oslobodio, ali od predmeta, stvari i ljudi. To je fakat koji se i danas zna da
18 je tako bilo.

19 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Samo da nešto još razjasnim. Kad je
20 to tačno bilo? Da li se sjećate tačno kada je bilo?

21 O: To je bio početak aprila, april-maj... početak aprila. Mislim da je
22 1. april počeo, a to je april-maj.

23 Jel /sic/ oni kad su oslobodili Bijeljina ovaj... od predmeta, stvari i
24 ljudi koje su tamo opljačkali, pobili, onda su se preselili u zoni i da oslobode
25 i takođe Zvornik na isti način.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da li znate da li je o tim
2 incidentima bilo izvještavano više organe u MUP-u?

3 O: Pa, u to vrijeme MUP je bio cjelovit. U tom mo... trenutku Centra
4 službi bezbjednosti je bio u Tuzli. Ministarstvo je bilo u Sarajevu. Ja ne
5 mislim da je ikad iko o tome šta izvještavao. Naprotiv, pročitao samo ovih dana
6 ovde jedan intervju koji je dao u to vrijeme načelnik Stanice javne bezbjednosti
7 Ješurić Predrag u kome on nedvosmisleno kaže: zahvaljujući njemu - odnosno kako
8 on kaže, "meni" - "ja sam uspio da omogućim Arkanu da on može da oslobodi
9 Bijeljini, a nisam htio da obavještavam ni Centra Tuzlu, ni Sarajevo, jel /sic/
10 zašto bih ja njih obavještavao kad ja od njih nemam nikakve pomoći, nego oni
11 samo traže ovaj... traže od nas da povuku oružje i da smanje rezervni sastav
12 policije." To bi bio odgovor na ono da li je on koga obavještavao. Mislim da
13 nije ni htio da obavještava jel /sic/ je smatrao da je došla sad njihova vlast i
14 da mogu da rade sve što on misli da treba da rade.

15 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Dobro. Onda da zaključimo: koliko Vi
16 znate, CSB u Tuzli nikada nije bio obaviješten o događajima u Bijeljini i
17 Zvorniku? Da li je to ono što nam Vi kažete?

18 O: Da. Apsolutno sigurno da o tome nikad niko nije obavijestio ni Tuzli
19 /?Tuzlu/, niti pogotovo MUP u Sarajevu. Ne mislim da su poslali ikad... Nikad
20 nisam našao nikakav trag, ni podatak da je to bilo kad gdje ko uradio.

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala. Nemam više pitanja.

22 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Hvala, gospodine Davidoviću, za Vaš
23 iskaz pred ovim Sudom. Možete se povući i želim Vam sretan put kući.

24 SVEDOK: Hvala Vama.

25 G. HANNIS: Samo bih želio ponuditi na usvajanje njegov paket po pravilu
26
27
28
29
30

1 92ter prije nego svjedok ode.

2 [Sudije većaju]

3 [Svedok se povlači]

4 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Ima li bilo kakvih prigovora na bilo šta
5 što je dio paketa po 92er?

6 G. CVIJETIĆ: Ne za sada, časni Sude.

7 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Hannis, imamo dva
8 transkripta, ako ne griješim: 1046... ne 10476 i 10477. Zbog čega su oni u vašem
9 paketu, jer ako ne griješim, imamo dva put po četiri stranice, a i ne radi se o
10 iskazu svjedoka, nego o proceduralnim pitanjima?

11 G. HANNIS: [simultani prevod] Ako se ne varam - sad nemam to pred sobom
12 - bilo je nešto sporno vezano s unakrsnim ispitivanjem svjedoka. Mislim da je
13 Tužilaštvo u svojoj argumentaciji reklo da je bilo neetičkih tvrdnji da je ukrao
14 nekakvu imovinu od Muslimana. Onda se bilo pokazalo očiglednim da to nije točno
15 nakon što se sa žrtvom razgovaralo i vidjelo da se takve stvari nisu dogodile.
16 Htjeli smo da to dođe kako biste mogli procijeniti vjerodostojnost svjedoka i
17 mislim sam da bi se moralo pokazati kako se to razriješilo, ako bi bilo nekih
18 navoda vezanih za nelegalne aktivnosti svjedoka.

19 Ova proceduralna pitanja, ako se o tome radi, pokazuju da je Pretresno
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vijeće utvrdilo da nije bilo nikakve *bona fide* osnove za postavljanje uopće
2 takvih sumnji.

3 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Hvala.

4 G. HANNIS: [simultani prevod] Da li se ja mogu povući?

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Ovaj paket po 92ter se usvaja kao
6 dokazni predmet.

7 SEKRETAR: [simultani prevod] Mi ćemo dodijeliti odgovarajuće brojeve.

8 G. HANNIS: [simultani prevod] Mislim da je sada i vrijeme za pauzu.

9 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Vaša administrativna pitanja... da li
10 moramo na pauzu?

11 GĐA KORNER: [simultani prevod] Da. Mislim da će to potrajati. Naime,
12 imam namjeru govoriti o cijelom nizu svjedoka.

13 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Prije pauze, gospodine Zečeviću,
14 recite da li postoji mogućnost da budete spremni za onu raspravu o ekshumacijama
15 već u četvrtak.

16 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Pa, sve ovisi o tome kada ćemo danas
17 prekinuti sa radom. Moram pripremiti sljedećeg svjedoka jer ću ga ja unakrsno
18 ispitivati.

19 Ako ranije prekinemo s radom, bit ću spreman, a ako ne, onda, nažalost,
20 tek u petak.

21 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Hvala. Naime, to Vas pitam zato što
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 će nam pomoći da ne izgubimo jedan radni dan. Da vidimo šta će biti. Hvala.

2 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, vjerujte mi, ja bih rado
3 pomogao svima da se stvari ubrzaju, ali samo sam jedan.

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

5 ... Početak pauze u 10.36h

6 ... Sednica nastavljena u 10.59h

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

8 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sude, juče sam čula napomene
9 uvažениh sudaca na kraju postupka o vremenu u kom se neće raditi zato što
10 svjedoci nisu na raspolaganju. Mogu li ovo što želim da kažem početi time da
11 podsjetim suce da sam sigurna da nije potrebno da ih podsjećam? - a to je da ima
12 još 26 ili približno toliko podnesaka koji nisu riješeni, a jedan od njih je još
13 iz maja prošle godine, i mi još uvijek čekamo odluku o tom podnesku, a da ne
14 pominjem 13 ili približno toliko, gdje smo dobili djelimične odluke, usmene
15 odluke i treba da uslijede pismene odluke. Mogu li na temelju na toga da kažem
16 da ako ima slobodnog vremena, ima i tih neriješenih pitanja.

17 Međutim kada je riječ o tim prazninama koje su se nedavno pojavile sa
18 svjedocima, uglavnom to je zbog procjena unakrsnog ispitivanja. Časni Sude, mi
19 to periodično pokrećemo još, praktično, od marta prošle godine, kada je to
20 počelo, ali je to postalo još gore u poslednjim mesecima. 12. aprila ja sam
21 pokrenula pitanje da li treba da se pridržavamo procjena o unakrsnom ispitivanju

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kada planiramo dovođenje svjedoka i to je više u kontekstu toga da Pretresno
2 vijeće je predlagalo da se ograniči unakrsno ispitivanje, što bi bilo suprotno
3 onome što se sada dešava. I ukratko, nama je rečeno da je Odbrana nikada nije
4 premašila vrijeme koje im je bilo odobreno za unakrsno ispitivanje i na kraju te
5 rasprave sudija Harhoff je rekao da će Pretresno vijeće vidjeti kako će se to
6 razvijati.

7 Mi smo, časnici Sude, juče uradili pregled procjena koje su date i samog
8 vremena koje je potrošeno za unakrsno ispitivanje, i u nekim slučajevima to su
9 stvarno drastične razlike. U većini slučajeva, unakrsno ispitivanje nije trajalo
10 toliko dugo koliko nam je to Odbrana najavila, a u nekim konkretnim slučajevima,
11 naprimjer sada ću se vratiti prilično u vremenu - ST-150 - procjena za unakrsno
12 ispitivanje je bila dva sata, a nijedan od timova nije unakrsno ispitivao
13 svjedoka. Za svjedoka ST-189 bilo je predviđeno ukupno šest sati. Tim Odbrane
14 gospodina Stanišića nije uopšte unakrsno ispitivao svjedoka, a tim Odbrane
15 gospodina Župljanina je potrošio sat i po. Za ST-127 ukupna procjena je bila
16 četiri sata i 15 minuta, a ukupno je potrošeno 45 minuta. Odbrana gospodina
17 Župljanina nije imala unakrsno ispitivanje, ali oni su najavili samo 15 minuta,
18 tako da to je u redu. To su činjenice. I pošto smo se pridržavali odluke koju je
19 donijelo Vijeće da treba da uzmemo u obzir unakrsno ispitivanje kada
20 organizujemo svoje svjedoke, to je razlog zašto smo imali ove praznine.

21 Ne pomaže takođe... Bojim se što ovaj vrlo stari problem koji sam ja
22 pokrenula više puta je da Odbrana traži da se sretne sa svjedokom. Naprimjer,
23 svjedok koji dolazi danas i ne mogu da ga pozovem je to što su oba tima Obrane

24

25

26

27

28

29

30

1 tražila da se vide sa svjedokom. I mi smatramo da je to za svjedoka iscrpljujuće
2 ako se sastane sa timovima Odbrane i onda poslije toga još sa timom Tužilaštva.
3 I to je dodatni razlog zašto nismo bili u mogućnosti da pozovemo svjedoke jednog
4 za drugim.

5 Časni Sude, mi sugerišemo, jednostavno, sljedeće: mi ćemo od sada
6 ignorisati procjene koje nam daje Odbrana kada organizujemo dolazak svojih
7 svjedoka. Mi ćemo uvijek imati spremne rezervne svjedoke, a jedini način na koji
8 to možemo uraditi u ovoj fazi postupka, pošto se približavamo kraju izvođenja
9 dokaza svjedoka, je da pripremimo kao rezervne svjedoke one koji pokrivaju
10 presuđene činjenice, jer to su kratki iskazi. Prije nego što to uradimo i prije
11 odlaska na teren, mi moramo da popunimo tu pauzu od šest nedelja koju ste Vi
12 naložili za objelodanjivanje i pozivanje svjedoka. Mi smo objelodanili sve za
13 svjedoke za koje smo predložili da svjedoče *viva voce*. To je završeno. U većini
14 slučajeva vrlo malo toga je objelodanjeno - jedan dokument ili par dokumenata -
15 a transkripti i izjave su objelodanjani još mnogo ranije.

16 Ako Vijeće želi da mi uvijek imamo svjedoka na raspolaganju ako dođe do
17 kraćeg unakrsnog ispitivanja, onda tražimo od Vijeća da ukine odluku o tome da
18 moramo šest nedelja unapred da objelodanimo materijal, već da to budu četiri

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nedelje i onda možemo da počnemo pozivati svjedoke već od sljedeće sedmice.

2 Dakle, to je situacija.

3 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospođu Korner.

4 Mi se jesmo dotakli tog pitanja juče. Mislim da se sjećam da je gospodin
5 Zečević rekao da je on, ustvari, obavijesti Tužilaštvo da tu vjerovatno neće
6 trebati - da li je to bilo šest sati? - šest sati za jučerašnjeg svjedoka.

7 Dakle, čini se da je praktično pitanje u tome da su timovi Odbrane dali
8 Vijeću i Tužilaštvu procjenu vremena koja će im biti potrebna za unakrsno
9 ispitivanje i to su uradili prilično unapred u odnosu na pojavljivanje svjedoka
10 u sudnici. I toj situaciji, koliko sam shvatio, da bi ipak bili pokriveni, da bi
11 imali dovoljno vremena, većina timova Odbrane po pravilu procjenjuje malo više
12 vremena od onog koje im je potrebno i da ne bi došli u nezgodnu situacija, tako
13 da moramo da držimo svjedoka ovde duže nego što je bilo potrebno.

14 To je početna tačka. Međutim kako se približava vrijeme kada će svjedok
15 doći, Odbrana je u mogućnosti da ponovo procjeni vrijeme koje joj je potrebno za
16 unakrsno ispitivanje. I ja sam imao utisak da su timovi Odbrane u velikoj mjeri
17 obavještavali Tužilaštvo... ne znam koliko vremena unaprijed, ali pretpostavljam
18 jednu sedmicu ili deset dana prije dolaska svjedoka da će im trebati toliko

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vremena ili manje, pa je moje pitanje kakva je praksa između strana u vezi sa
2 komunikacijom među njima, a u odnosu na vrijeme koje potrebno za glavno
3 ispitivanje i za unakrsno ispitivanje. Da li postoji ikakva komunikacija i kakva
4 je?

5 GĐA KORNER: [simultani prevod] Mi smo procjene dobili prilično
6 unaprijed, tako da možemo da planiramo, ali nije nam uopšte rečeno, osim ako mi
7 pitamo, koliko će stvarno vremena trebati za unakrsno ispitivanje. A ako nam se
8 kaže, to nam se kaže kad je već svjedok u sudnici. To je, jednostavno, tako.

9 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Pa, koliko sam ja shvatio, to je
10 pitanje o kojem treba Vijeće da donese odluku ili da to razmotri. Možda treba da
11 imamo dogovor ovdje u sudnici o minimalnom vremenu u kom bi Odbrana trebala da
12 obavijesti Tužilaštvo.

13 I molim Vas, gospođo Korner, nemojte se preklapati sa mnom kad govorim.

14 GĐA KORNER: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude.

15 Problem je što bi to trebalo da bude mnogo više unapred zato što
16 Jedinica za žrtve i svjedoke ne organizuje samo pasoše i karte, već i vize. I to
17 je jedan od problema sa svjedokom kojeg želimo da pozovemo u petak, jer treba
18 pet dana, prema riječima Jedinice za žrtve i svjedoke, da se organizuje viza za
19 dolazak svjedoka.

20 [Sudije većaju]

21 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Da čujemo timove Odbrane.

22 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću govoriti na srpskom da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bi bio jasan.

2 [na B/H/S-u] Časni Sude, da budem potpuno fer u odnosu na naše
3 prijatelje iz Tužilaštva: mi zaista neposredno pre počinjanja njihovog direktnog
4 ispitivanja im napomenemo da će naše kr... naše *cross* tog svedoka biti kraće. To
5 je zbog toga što to i... u... to je prvi momenat kada smo mi u poziciji da
6 zaista realistično odredimo koliko nam vremena treba za unakrsno ispitivanje
7 svedoka.

8 Naime, časni Sude...

9 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Gospodine Zečević, da li je to nakon
10 što se Vi sretnete sa svjedokom, da li je to trenutak kada kažete da možete
11 realno procijeniti vrijeme?

12 G. ZEČEVIĆ: Da, ukoliko taj svedok hoće da razgovara sa Odbranom.

13 Dozvolite mi samo da... da dam kompletnu... kompletno objašnjenje.
14 Znači, mi određeni broj meseci unapred smo dali naše procene koliko će trajati
15 naše unakrsno ispitivanje. Vi morate, časni Sude, da shvatite da deo... veći deo
16 svedoka su *viva voce* svedoci. Znači, *viva voce* za nas znači "ST-onaj i onaj".
17 O...opredelenje koje nama... ko... odnosno broj sati koje tužilac namerava da
18 ispituje u direktnu /*sic*/ direktno uslovljava našu estima... odnosno našu procenu
19 našeg *crossa*. Dešava se - što je sasvim normalno, po mom mišljenju - da su...
20 Tužilaštvo kaže: mi nećemo... predlaža... predlagali smo četiri sata; vodićemo
21 ovog svedoka u direktnu samo dva sata. To je *viva voce* svedok. Onda to direktno
22 utiče na našu... na našu procenu ovaj... naše dužine trajanja *cross*...
23 u...u...unakrsnog ispitivanja. Isto tako imali smo slučajeva gde je Sudsko veće
24 limitiralo Tužilaštvo u određenom... u određenom vremenu koje će... u... koliko

25

26

27

28

29

30

1 će trajati direktno ispitivanje.

2 Prema tome ono što je ključna, po meni, situacija je da rat...ratio koji
3 smo utvrdili na samom početku suđenja u odnosu na ukupno vreme ispitivanja,
4 unakrsnog, i direktnog ispitivanja nije narušen i ja Vam garantujem da neće biti
5 narušen do kraja tužiočevog casea, odnosno do kraja ovog slučaja.

6 Časni Sude, mi u četvrtak dobijamo spisak svedoka za sledeću nedelju.
7 Znači, to je momenat kada mi znamo koja tri ili četiri svedoka će doći sledeće
8 nedelje. Tek tada mi možemo da sednemo i da preko tog vikenda izanaliziramo te
9 svedoke koje sledeće... sledeće nedelje, bez obzira na naš prethodni rad nad...
10 na pripremi tih svedoka, zbog toga što, časni Sude, u međuvremenu su dolazili
11 svedoci koji su svedočili o nekim pitanjima koje smo mi nameravali na primer da
12 pitamo ovog svedoka koji je bio juče ili prekujuče. I onda smatramo da zaista
13 nema potrebe da ponavljamo drugi, ili treći, ili četvrti put ako smo već,
14 mislim, utvrdili tu... te činjenice.

15 Zbog toga je nama veoma teško da damo zaista tačnu procenu. Posebna
16 situacija je kada razgovaramo sa svedokom, kada dobijemo mogućnost da
17 intervjuišemo svedoka, odnosno da svedok prihvati da razgovara sa Odbranom. Mi
18 tada, tokom tog intervjuja možemo da utvrdimo da taj svedok ima saznanja o nekim
19 činjenicama koja su se u međuvremenu pojavile kao interesantne za ovo suđenje i
20 onda je sasvim normalno da mi tražimo... da mi onda pokušavamo od tog svedoka...
21 da razgovaramo sa njim i da onda taj svedo... to svedočenje tog svedoka bude u
22 funkciji asistencije ovom... ovom Sudskom veću. U tom smislu za takvog svedoka
23 tražimo proširenje naše... našeg... naše ove... procene za... za unakrsno
24 ispitivanje.

25 U odnosu na to ja mislim da... da sam dovoljno dao objašnjenje.

26

27

28

29

30

1 Što se tiče našeg prava na intervju svedoka, mislim da je to nesporno.
2 Mi smo više puta objasnili zbog čega je nama nemoguće da... da sada svedoka
3 ispituje u njegovom mestu boravka obzirom da je suđenje u toku. Prema tome
4 jedina racionalna situacija i varijanta je da ga... da mi sa svedokom
5 razgovaramo ili obavimo intervju, ako svedok prihvati, ovde u Hagu. To je
6 najjeftinije, najracionalnije i najmanje vremena se gubi oko toga. Prema tome
7 mislim da je apsolutno... da je z... apsolutno racionalan i razuman predlog koji
8 je Odbrana već mesecima unazad predložila, a to je da svedoci dolaze jedan dan
9 ranije. Time se nikakva neka posebna sredstva ne... ne ovaj... ne troše, a svaka
10 druga varijanta bi bila neuporedivo skuplja i zahtevnija sa svih aspekata
11 ovaj... Tribunala. Sa tog razloga ja mislim da svedok treba da dođe jedan dan
12 ranije, ukoliko že... a ukoliko izjavi da želi da razgovara sa Odbranom, on mora
13 biti doveden jedan dan ranije da ne bi narušavao normalnu pripremu od strane
14 Tužilaštva.

15 U odnosu na predlog gospođe Korner o smanjenju roka za ove nove svedoke
16 sa šest nedjelja - moram da kažem da je apsolutno neprihvatljivo, časni Sude. Mi
17 zaista fizički ne možemo da stignemo da pregledamo tu dokumentaciju, to obilje
18 dokumentacije ako nemamo šest nedelja roka od momenta kada nam je dokumentacija
19 dostavljena. Mi smo napravili kompromis sa Tužilaštvom u odnosu na svedoke koji
20 će doći po 92bis i ponudili smo da skratimo taj rok na četiri nedelje, i to je
21 apsolutno najviše što mi možemo da uradimo.

22 Prema tome za nas je potpuno neprihvatljivo jer je fizički nemoguće da
23 obradimo tu dokumentaciju ako je rok kraći od šest nedelje.

24 Ja se nadam da sam bio od asistencije Sudskom veću.

25
26
27
28
29
30

1 Hvala.

2 GĐA KORNER: [simultani prevod] Samo dvije stvari koje proizilaze iz
3 ovoga:

4 Prvo, Odbrani je dat nalog o svjedocima unapred, mnogo prije nego sedam
5 dana, i to sa konkretnim svjedocima. Dakle, oni znaju koji svjedoci dolaze.

6 A druga stvar, koju sam pokrenula još ranije, a sada je pominjem jer je
7 to pomenuo gospodin Zečević, mi stalno iznova ulažemo prigovor na to da se
8 Odbrana sastaje sa svjedocima neposredno pred njihovo svjedočenje. Vijeće je
9 jasno reklo da treba da nastavimo s tim. Mi i dalje ulažemo prigovor na to. Ja
10 želim da se to kaže otvoreno zbog načina na koji se vrše pripremi razgovori. I
11 bojim se da smo mi vrlo ne zadovoljni time. Nezadovoljni smo zato što, osim ako
12 svjedok ne kaže, konkretno, da želi da bude prisutan predstavnik Tužilaštva, on
13 je prisutan. Ako oni kažu da nemaju ništa protiv toga da bude predstavnik
14 Tužilaštva, onda Odbrana ima prigovor na to da bude prisutan predstavnik
15 Tužilaštva, i to pokreće razne probleme. To je sporedno pitanje, naravno, ali
16 time bi se takođe moglo smatrati gubljenje vremena. U to nema sumnje. Ako se
17 vratimo na ono što je prvobitno rečeno, a to je da Odbrana treba da se sastane
18 sa tim svedocima mnogo ranije.

19 To je jedno pitanje.

20 Drugo, ja ću ponoviti da ako želimo da popunimo te praznine, možemo

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 početi da dovodimo nove svedoce o presuđenim činjenicama, inače ćemo ostati u
2 istoj poziciji i imaćemo praznine kad god je pogrešna procjena o vremenu
3 potrebnom za unakrsno ispitivanje.

4 [Sudije većaju]

5 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Kada je riječ o zahtjevu - ako sam ga ja
6 dobro shvatio kao zahtjev - da se dâ nalog o vremenu koje bi bilo potrebno od
7 obavijesti o pozivanju svjedoka, vremenu potrebno za objelodanjivanje i za tu
8 obavijest, da se smanji sa šest nedelja, to je nešto o čemu ćemo raspravljati i
9 obavijestiti strane na sljedećoj sjednici.

10 Želim da iznesem dvije napomene prije nego što završimo sa radom danas,
11 a jedan je prijedlog - ako sam dobro shvatio - gospođe Korner da se popune
12 praznine rezervnim svjedocima koji bi se doveli ovde, i to bi možda moglo da
13 bude rješenje, ali mislim da Vijeće ne bi ni moglo niti bi trebalo to naložiti u
14 ovoj fazi, jer očigledno proizilazi iz nečega što je rečeno u sudnici juče:
15 Vijeće je obavezno da uzme u obzir primarne faktore koji se odnose na rad
16 Jedinice za žrtve i svedoce, a to je pitanje troškova, tako da Vijeće ima
17 dodatnu dužnost da sudije osiguraju da se svjedoci koji su već izloženi tom
18 pritisku da moraju da dolaze u Hag i svjedoče ne budu izloženi nepotrebnom
19 dodatnom stresu koji svjedoci i tako iskuse, i to je nešto što moramo uvijek
20 imati na umu.

21 I moje konačno zapažanje se odnosi na uvodne napomene gospođe Korner o
22 vremenu koje nije provedeno u sudnici, a koristi se u druge svrhe. Naravno da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vijeće shvata da strane strepe da takvi podnesci koji nisu riješeni treba da se
2 što prije riješe, ali zabrinutost koju smo mi izrazili zbog vremena koje se gubi
3 u sudnici iznesena je u kontekstu nečega što mnogi koji imaju iskustva sa radom
4 u sudnicama propuste da shvate, a to je da iako veliki dio posla se obavlja na
5 samom zasjedanju, ogroman dio posla se obavlja mimo zasjedanja i Vijeće je
6 itekako svjesno svoje odgovornosti da se pozabavi tim podnescima kada ne
7 zasjedamo u sudnici, ali mi smo sada zabrinuti za ovo vrijeme kada zasjedamo u
8 sudnici i kada tu gubimo vreme, jer to je vrijeme koje se ne može povratiti i u
9 to u kontekstu u kom smo mi izrazili svoju zabrinutost.

10 Sada ćemo... kada završimo s radom, kao što sam rekao, mi ćemo to
11 razmatrati, pa ćemo vas obavijestiti o našoj odluci kada ponovo nastavimo s
12 radom.

13 GĐA KORNER: [simultani prevod] Ima još par kratkih stvari koje sam
14 želela da pokrenem.

15 Prvo, želela bih da ponovim svoj zahtjev da bude jasno da ako Odbrana u
16 svojim prigovorima na dokaze o ekshumacijama želi da se osloni na bilo kakve
17 pravne izvore iz domaćim pravosudnih sistema, onda treba da nas se o tome
18 obavijesti 24 unaprijed.

19 Drugo pitanje se odnosi na posjetu na terenu, koja sada jeste dosta
20 daleko, ali željeli bismo ipak da Vijeće razmotri neka pitanja. Mi se pitamo da
21 li bi vam pomoglo da vam obezbijedimo jednu brošuru sa fotografijama, gdje ćete
22 vidjeti konkretne lokalitete koje želite da vidite i da se tu omogući takođe
23 prazna stranica za zabilješke koje želite da unesete, jer mi možemo tako nešto

24

25

26

27

28

29

30

1 da organizujemo za vas.

2 [Sudije većaju]

3 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] Hvala, gospođo Korner.

4 Sa zahvalnošću prihvaćamo Vašu ponudu da nam pripremite brošure. I sa
5 ranijih posjeta licu mjesta znamo da je te veoma iskusno /prevod engleskog
6 transkripta: "korisno"/.

7 Da li bi možda bilo moguće da se ne uključe samo fotografije lokacija
8 gdje su izvršeni zločini, a koje ćemo posjetiti, nego i da se uključe i
9 relevantni izvaci iz iskaza svjedoka koji se odnose na te lokacije, kako bismo
10 mogli povezivati samu lokaciju sa onim što je svjedok rekao i da nam to pomogne
11 u tome da se snalazim s fotografijama.

12 Znam da je to rađeno u nekim ranijim posjetima licu mjestu, da je to
13 bilo od velike pomoći, ali mi je isto tako jasno da to predstavlja dodatni teret
14 za Tužilaštvo, naime identificiranje toga i uključivanje u tu brošuricu.

15 GĐA KORNER: [simultani prevod] Evo da kažemo ovako: mislim da mogu reći
16 da to možemo napraviti, osim ako nam ne kažu: ne to nije moguće; ima neki
17 problem; ali za sada kažemo "da".

18 SUDIJA HARHOFF: [simultani prevod] I možda i relevantne karte.

19 GĐA KORNER: [simultani prevod] Časni Sud je, mislim, dobio jednu
20 knjižicu sa hrvatskim kartama po nacionalnom sastavu, koja pokriva gotovo sve
21 što ćete vidjeti.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Sada prekidamo s radom i nastavljamo...

2 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Moje pitanje prije pauze, gospodine
3 Zečeviću, u vezi sa raspravom o ekshumaciji: da li nam sada /?možete/ reći da li
4 će do toga moći doći u četvrtak?

5 G. ZEČEVIĆ: [simultani prevod] Mogu li o tome obavijestiti sutra ujutro
6 Vijeće?

7 SUDIJA DELVOIE: [simultani prevod] Hvala.

8 SUDIJA HALL: [simultani prevod] Nastavljamo u 09.00 sati sutra ujutro.
9 Ne znam u kojoj sudnici. Saznat ćemo već.

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 ... Sednica završena u 11.34h.

12 Nastavak zakazan za sredu,

13 25.08.2010. u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30